

Vergaderjaar 2021–2022

31 789

Staatsdeelnemingen Fortis en ABN AMRO

Nr. 104

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 februari 2022

Vandaag, 9 februari 2022, heeft ABN AMRO aangekondigd een programma voor aandeleninkoop¹ te gaan starten en gelijktijdig heeft NLFI² aangekondigd hier pro rata aan deel te nemen, zie ook de persberichten in de bijlage³. NLFI heeft mij om goedkeuring voor de pro rata deelname gevraagd. Het advies van NLFI vindt u bijgevoegd⁴. Ik heb ingestemd met de deelname van NLFI en zal dat in deze brief nader toelichten.

Proces

Op 2 november 2021 heeft NLFI aan mijn voorganger toestemming gevraagd om pro rata deel te nemen aan een eventueel inkoopprogramma van ABN AMRO. Mijn voorganger heeft hiermee ingestemd en uw Kamer hierover vertrouwelijk geïnformeerd op 4 november 2021. Inmiddels heeft ABN AMRO het inkoopprogramma uitgewerkt, hiervoor toestemming ontvangen van de toezichthouder (ECB) en hebben NLFI en ABN AMRO overeenstemming bereikt over de vormgeving van de deelname van NLFI. NLFI heeft mij daarna formeel om goedkeuring gevraagd.

Door het openbaar worden van de aankondiging van ABN AMRO vervalt ook de vertrouwelijkheid van de eerdere brief. Ik stuur deze brief mee als bijlage⁵.

¹ De aandelen ABN AMRO zijn gecertificeerd. De STAK AAB heeft certificaten van aandelen uitgegeven. Deze certificaten worden verhandeld op de beurs. In deze brief wordt voor de leesbaarheid gesproken over aandelen in plaats van certificaten van aandelen.

² NLFI is de stichting die namens de staat de aandelen in de tijdelijke financiële instellingen beheert. Dit betreft naast ABN AMRO ook de Volksbank.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Vormgeving inkoopprogramma

In de Kamerbrief van 4 november 2021 is toegelicht dat de kapitaalratio's van ABN AMRO zich al langere tijd boven de eigen kapitaaldoelstelling en de kapitaaleisen van de toezichthouder bevinden. ABN AMRO heeft daarom verschillende opties voor het uitkeren van kapitaal aan haar aandeelhouders geëvalueerd. Na de analyse van de opties heeft ABN AMRO geconcludeerd dat een aandeleninkoop met pro rata deelname van NLFI de voorkeur van de bank heeft. ABN AMRO heeft vandaag bekend gemaakt dat het in 2022 voor EUR 500 mln. eigen aandelen wil inkopen.

Bij het inkoopprogramma koopt ABN AMRO aandelen in op de beurs en van NLFI conform de aandelenverhouding tussen NLFI en overige aandeelhouders. De aandelenverhouding is op dit moment NLFI 56,3% en 43,7% overige aandeelhouders. Dat wil zeggen dat ABN AMRO voor elke 44 aandelen die het koopt op de beurs ongeveer 56 aandelen koopt van NLFI. ABN AMRO is voornemens om de ingekochte aandelen na afloop van het inkoopprogramma in te trekken. Door deze vormgeving neemt zowel het aantal uitstaande aandelen op de beurs als bij NLFI af, maar het relatieve aandelenbelang van de staat (via NLFI) verandert hierdoor niet. Dat betekent dat het relatieve belang van de staat (via NLFI) na aandeleninkoop 56,3% blijft.

Advies NLFI

NLFI heeft mij positief geadviseerd over een pro rata deelname. Het uitkeren van overtollig kapitaal middels een aandeleninkoop komt tegemoet aan de voorkeuren en verwachtingen in de markt. Als gevolg van een aandeleninkoop gaat de winst per aandeel omhoog, aangezien toekomstige winsten over minder aandelen worden verdeeld. De staat is uiteindelijk gebaat bij een versterkt vertrouwen van de markt in het aandeel. De pro rata deelname van NLFI voorkomt tevens dat het relatieve belang van de staat en NLFI toeneemt.

Beoordeling

Ik kan mij vinden in het advies van NLFI en heb daarom ingestemd met pro rata deelname van NLFI. Deelname van NLFI aan de aandeleninkoop heeft een positief effect op de Rijksbegroting. De opbrengst van de door NLFI verkochte aandelen wordt aan de staat uitgekeerd. Op basis van de omvang van het programma van EUR 500 mln. ontvangt de staat op basis van haar huidige aandelenbelang (maximaal) EUR 281,3 mln. Dit betreft een financiële transactie die niet relevant is voor het EMU-saldo, maar enkel voor de EMU-schuld (die hierdoor lager wordt). Conform de startnota kabinet-Rutte IV (Kamerstuk 35 788, nr. 77) tellen eerder genomen interventies in de financiële sector en de afbouw hiervan niet mee voor het uitgavenplafond of inkomstenkader.

Vervolg afbouw ABN AMRO

In het Commissiedebat Staatsdeelnemingen van 26 januari 2022 heb ik het voornemen van het kabinet uitgesproken om de afbouw van het staatsbelang in ABN AMRO te hernemen. Het huidige staatsbelang is 56,3% en dit verandert niet door de aandeleninkoop. De Minister van Financiën heeft in 2015 toegezegd uw Kamer vooraf te informeren wanneer het belang van de staat in ABN AMRO onder de 50% zou zakken en aan deze toezegging voldaan middels zijn Kamerbrief van

20 september 2017.⁶ Aangezien deze brief van enige tijd geleden dateert breng ik de relevante passage uit die brief opnieuw onder uw aandacht:

Bij een volgende vervolgplaatsing van certificaten van ABN AMRO wordt het belang van de staat in ABN AMRO waarschijnlijk kleiner dan 50%. Bij een daling van het door de staat (via NLFi) in ABN AMRO gehouden belang tot minder dan 50% verliest de staat de gewone meerderheid van de stemmen. Bij besluiten waarvoor de gewone meerderheid van de aandeelhouders van ABN AMRO benodigd is, heeft de staat, in dat geval, niet meer per definitie de beslissende stem. Daarnaast verandert de grens van transacties (investerings en desinvesterings door ABN AMRO) die de goedkeuring van NLFi vereisen. Deze grens gaat omhoog van 5% naar 10% van het eigen vermogen van ABN AMRO. De overige afspraken en waarborgen zoals opgenomen in de Relationship Agreement tussen NLFi en ABN AMRO blijven ongewijzigd in het geval het belang daalt tot onder de 50% maar boven de 33⅓% blijft.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag

⁶ Kamerstuk 31 789, nr. 92